

PEYGAMBER EFENDİMİZ'E HÜRMET

es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû.

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyenleri ve Ak-Radyo dinleyicileri!

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allah dünya ve ahiretin hayırlarını ve gönlünüzün muratlarını sizlere ihsân eylesin...

a. Namazla Ateşinizi Söndürün!

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Hazretleri'nden Enes *radıyallahu anh*'ın rivayet ettiğine göre Efendimiz buyurmuşlar ki:

إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى مَلَكًا يُنَادِي عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ
يَا بَنِي آدَمَ قُومُوا إِلَيَّ نِيرَانِكُمُ الَّتِي أَوْقَدْتُمُوهَا
عَلَى أَنْفُسِكُمْ فَأَطْفِئُوهَا بِالصَّلَاةِ¹

Sadeka Rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Peygamber Efendimiz bu ifadelerinde diyor ki:

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, 2/262 (1135); *Râmûzu'l-Ehâdis*, 129/7.

(İnne li'llâhi teâlâ meleben) “Allah Teâlâ Hazretleri’nin bir meleği vardır ki, (yünâdî inde külli salâtin) her namaz esnasında, namaz vakti gelince namaz kılınmak gerektiği sırada seslenir.” Nasıl seslenir, ne der?..

(Yâ benî âdem) “Ey Adem’in oğulları! (kûmû ilâ nîrânîkümü’lletî evkadtümûhâ alâ enfüsiküm) Kalkın, kendi aleyhinize yakmış olduğunuz ateşi söndürmeye kalkışın bakalım! (Fe-etfiûhâ bi’s-salâh) Bu kendi aleyhinize yakmış olduğunuz ateşleri, namaz kılarak söndürün!”

Ben böyle hadis-i şeriflerin vaazlarda, halka yönelik konuşmalarda çok uygun olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu hadis-i şerifler kolay anlaşılıyor. Bir manzara çiziyor gözümüzün önüne, bir sahne getiriyor. O zaman dinleyen, gözünün önünde canlanan bu sahne ile beraber mânâyı daha kolay anlıyor.

O bakımdan böyle bir manzara gözümüzün önüne getirdiği için bunların daha kolay anlaşılabilir olduğunu, eğitcilik bakımından daha uygun olduğunu düşünüyorum.

Hattâ yıllar önce, talebem Asaf "Demirbaş" beni televizyonda bir konuşmaya davet ettiği zaman demişti ki:

“Hocam, siz camide hadis okuyormuşsunuz, onları televizyonda neşrederim!”

Ben de ona:

“Her hadisin televizyonda neşredilmesi uygun düşmeyebilir. Çünkü dinleyicilerin durumlarını da göz önünde bulundurmamız lazım! Ben uygun hadis-i şerifleri seçeyim!” demiştim.

Böylelerini seçmiştim o zaman.

Şimdi bu hadis-i şeriften öğreniyoruz ki; Allah Teâlâ Hazretleri’nin bir meleği varmış, sesleniyormuş insanlara:

(*Yâ benî âdem*) “Ey Ademoğulları!” *Benî Adem* demek, Adem’in oğulları demek. *Benî* kelimesi *benîn-benûn* cem-i sâliminin muzaf halidir. Muzaf olunca *nun* düşüyor, *benî* kalıyor. *Benîn* de *ibn* kelimesinin çoğuludur. *İbn* oğul demek; *benîn* ve *benûn* oğullar demek. “Ey Adem’in oğulları, ey Âdem *aleyhisselam*’dan türeyen insan nesli, ey insanlar!” diye melek böyle seslenirmiş.

(*Kûmû ilâ nîrânîkûm*) “Ateşlerinizle meşgul olmak için onları söndürmek için kalkın bakalım, oturmayın! (*Elletî evkadtümûhâ alâ enfüsikûm*) O ateşler ki, kendi aleyhinize siz yak-tınız.”

Demek ki insanoğlu, günlük hayatında yaptığı işlerden dolayı kendisinin yanmasına sebep olacak ateşleri yakmış oluyor. Yalan söylüyor, tembellik yapıyor, ihmâlkârlık yapıyor, günah işliyor, kusur işliyor. Böylece cehenneme düşüp yanmayı hak ediyor, kendi aleyhine bir ateş yakmış oluyor.

Her insan söylediği sözden, yaptığı işten sorumludur. Hatta bazen de söylemediği sözden ve yapmadığı işten de sorumlu olur. Neden?.. Çünkü, öyle yer vardır ki susmak gerekir, öyle yer vardır ki söylemek, konuşmak gerekir. Konuşulacak yerde susmak suçtur, susulacak yerde de konuşmak suçtur. Yâni yerini, zamanını bilmek gerekir.

Birisi bir haksız iş yapıyorsa, hakkı savunmak lazım; o zaman konuşmak lazım!.. Birisine zulüm yapılıyorsa, hakkı çiğneniyorsa; ona yardımcı olmak lazım! O zaman mert bir Müslümanın konuşması gerekiyor. Bir âlim konuşurken,

bir fâzıl konuşurken susmak gerekir. Gıybet edilen yerde, gıybet etmemek gerekir.

Yâni, yapılmasından dolayı, o işi yaptı diye, o suçu işledi diye, insanın günaha girdiği durumlar olabilir; yapılmamasından dolayı da, günaha girdiği durumlar olabilir. Çünkü bir vazife teveccüh ediyor, yapması lazım; yapmıyor, susuyor. Hakkı söylemiyor, hakkı savunmuyor, görevini yapmıyor; o zaman, yapmamak da suç olur.

İnsanoğulları çeşitli davranışlarıyla, sabah-akşam kadar türlü türlü hata işlerler, kusur işlerler. Onun için büyüklerimizden bir tanesi ne demiş:

“Her dem hatâdır kârımız.”

İşimiz her dem, her nefeste hatâ etmek. Biz insanoğulları maalesef, böyle çeşitli hatalar yaparız, yapıyoruz. Allah affetsin... Yapmama niyet ettiğimiz zaman da yapıyoruz. “Ben bugün hiç hata işlemeyeyim, günah işlemeyeyim, Cenâb-ı Hakk’a mutî olayım!” diye sabah-leyin iyi niyetle yola çıkıyor bir insan, yine de çeşitli hatalar yapıyor. Yaptığına pişman da oluyor.

Demek ki, çeşitli hatalar yaparak, insanlar kendilerinin aleyhine ateşler yakıyorlar. Bu yaktıkları ateşlerin içine kendileri atılacaklar, yanacaklar aslında... Ama melek seslenirmiş:

“Kalkın! (*Fe-atfiûhâ*) Bu yaktığınız ateşleri söndürün!” dermiş.

Atfea-yutfiu-itfa' bildiğiniz bir kelime. *İt-faiye* diyoruz yangını söndüren teşkilâta... (*At-fiûhâ*) “Bu kendinizin aleyhine yaktığınız ateşleri söndürünüz!” Ne ile söndüreceğiz; suyla mı, gazla mı, köpükle mi?.. Ne ile söndürülecek: (*Bi's-salâh*) “Namazla, namaz kılarak ateşlerinizi söndürünüz!”

Demek ki namaz kılmayanlar, o yaktıkları ateşleri söndürmemiş oluyorlar; orada yanacaklar.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başka hadis-i şeriflerinde bildirmiş ki:

“Beş vakit namaz, insanın evinin önünde akan, billur gibi suyu olan, tertemiz bir ırmak gibidir. İnsan günde beş defa o ırmağın içine girip yıkanır, teri, kiri, tozu kalmaz. İnsan da namaz kıldığı zaman, günahlarından öyle temizlenir.”

Namazla temizleniyor insan... Abdestle de temizlenir. Abdest aldığı suların akması ile beraber, günahları da akıp gidiyor. Abdest aldı, günahları gitti; namaz kıldı, günahları gitti; iki namaz arasındaki günahlar silindi... Böylece günah kalmayınca, suç kalmayınca, cezası da kalmıyor, temizlenmiş oluyor. Böylece namaz kılanlar kurtulmuş oluyor.

Namaz dinin direği, Allah'ın emri... Sonra, şerefli bir şey... Ne kadar şerefli bir şey ki, Cenâb-ı Hak günde beş defa, huzuruna girmeye bize salâhiyet bahşetmiş...

Eski Orta Asya'da Tarkanlar varmış. *Tarkan* ismini alan kişiler, hükümdarın yanına hiç izin almadan, her zaman girme hakkına sahip kişilermiş. Özel müsaade almasına lüzum yok. Özel kalem müdüründen, sultanın hâcibinden müsaade istemesine lüzum yok. Samîmî olduğundan, hakan ona salâhiyet verdiği için istediği zaman girebiliyormuş. Herkes bunu ister ama, herkese o tarkanlık verilmez.

Cenâb-ı Hak da mümine, günde beş defa huzuruna girmeye imkân vermiş; ne kadar güzel! Yâni hepimiz o eski sözle söylemek gerekirse, Tarkan gibiyiz; istediğimiz zaman girip

çıkabiliyoruz. Sarayın her tarafına girme hakkımız var. Cenâb-ı Hakk'ın bârigâh-ı samedâniyesine girebiliyoruz. Ne şeref, ne devlet!.. Bunu böyle telakkî etmek lazım!

Bazısı da böyle telakkî etmiyor, namazı yük gibi görüyor, angarya gibi görüyor, anlamıyor. Zevkine varamamış, namazın müminin miracı olduğunu anlayamamış. “Öf be...” diyor, “Çok be...” diyor. “Aza inse olmaz mı?” diyor. Halbuki, “Acaba daha çok olsa olmaz mı?” demesi lazım!..

Mümin, beş vaktine beş vakit katan insandır. Bizim büyüklerimiz bize mesela, farz namazlardan ayrı bazı sevaplı namazlar da tavsiye etmişler. Peygamber Efendimiz, “Bunları kıalarsanız, şu mükâfatları alırsınız.” buyurmuş. Sabah namazından sonra *işrak namazı*... Öğlenden evvel *duhâ namazı*... Akşam namazından sonra *evvâbîn namazı*... Gece yatarken abdest alıp, yatmadan evvelki bir namaz... Onda sonra gece uykuyu bölüp, kalkılıp kılınan *teheccüd namazı*...

Bunlar da beş vakite beş vakit katmak oluyor. Ne güzel, ne tatlı, ne mutlu işler... Bunları

yaptığı zaman, insan kendisinin aleyhine yakılmış olan ateşi de söndürmüş oluyor, sıfırlamış oluyor.

Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim, lütfen namazın kıymetini bilin, zevkini alın! Se-verek, hazırlanarak, ziynetlenerek, Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna çıkmayı şeref bilerek, namazı öyle kılın!..

Çünkü namaz zikrullahtır ve zikrullahın en muhteşem şekillerinden birisidir. Secdesi var, rükûsu var... *Allâh-u ekberi*'i var, *Sübhâne'llâh*'ı var, *el-hamdü li'llâh*'ı var... Her türlü zikir ve ibadet içine yerleştirilmiş, çok güzel bir şey! Cenâb-ı Hakk'ın divanına duruyorsunuz. Ellerinizi kaldırıp, “*Allâh-u ekber!*” diye, bir çeşit kulun Rabbini selamlaması şekliyle huzura giriyorsunuz, el pençe divan duruyorsunuz. Cenâb-ı Hak'tan istiyorsunuz, o da istediğinizi verecek. Ne kadar tatlı bir şey...

Aynı zamanda da böyle yaptığınız zaman ateşleriniz sönüyor, suçlarınız affoluyor. Bunun kıymetini bilin, namazınızı kılın!..

مُرُوا أَوْلَادَكُمْ بِالصَّلَاةِ²

(Mürû evlâdeküm bi's-salâh) “Çoluk çocuğunuza da namazı sevdiren, öğretin, alıştıırın, kıldırın!” buyruluyor.

“Efendim, onlar küçük...”

Küçük ama, küçükken camiye gelmeyi, namazı kılmayı sevsin, alışsın! Öyle yaptığı zaman da, onu mükâfatlandırın! Erkek çocuksa, işlemeli bir takke yaptırın, küçük bir seccade hediye edin! Güzel bir tesbih verin!

“Bak bu senin seccaden, bu tesbih senin! Ne kadar güzel, aman şu takkenin güzelliğine bak! Aman şu küçük cübbecik ne kadar güzel! Bak sana amcan almış.” vs. deyin!

Çocuğu aynanın karşısına geçirirsiniz, o da güler, hoşuna gider. Kız çocuksa, güzel, oyalı, işlemeli bir başörtüyü giydirirsiniz. “Aman, pek güzel oldun, melek gibi oldun! Yüzün ıslıl ıslıl parlamaya başladı.” vs. diye böyle bir sevgi içinde, para vererek, bunun güzelliğini de anlatarak alıştıırırsınız.

² Ebû Dâvûd, “Salât” ,26 (495).

Çocuk ilk önce taklitle yapar da, büyüdüğü zaman namazın önemini kavrar, bilinçli olarak kılar.

Namaz, en büyük filozofların bile hayran kaldığı bir ibadet... Kanadalı bir dış siyasetçi, elçiliğin adamlarından birisi Müslüman olmuş, ismi *Thomas Erving*. Niye Müslüman olduğunu soruyorlar, diyor ki:

“Ben Güneydoğu Asya’da bulundum; budistleri, brahmanistleri, diğer dinlerin mensuplarını, onların ibadetlerini gördüm, tanıdım, inceledim. Müslümanların ibadetlerini inceledim... Müslümanların ibadetlerinin çok hikmetli, çok kıymetli, çok değerli, çok anlamlı olduğunu gördüm, hayran kaldım, onun için Müslüman oldum.” diyor.

Eh, el âlem; yâni el âlem değil, bizim kardeşimiz tabi Müslüman olunca... Kendisi anadan babadan görmediği halde, aklını kullanarak yetişmiş olduktan sonra gerçeği bulup görebilirken; babası, dedesi, sülâlesi Müslüman olan şehit çocukları, şeyh çocukları, hatip çocukları, imam çocukları, evliyâ çocukları namazı unutursa, dini imanı unutursa, çok büyük

mahrumiyet, çok yazık olur. Aman çocuklarınıızı cehenneme düşmekten koruyun!..

b. Veren de Alan da Allah'tır!

İkinci hadis-i şerif. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyurmuş ki:

إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ وَلَهُ مَا أُعْطِيَ وَكُلُّ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ
مُسَمًّى فَمُرُّهَا³ فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ

Bu hadis-i şerifi Üsâmetü'bnü Zeyd *radı-yallahu anh* rivâyet etmiş, Tahavî, Ahmed b. Hanbel, Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Nesâî, İbn Mâce kitaplarına almış. Mühim kaynakların hepsinde mevcut... Bu hadis-i şerifte buyuruyor ki Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*:

(*İnne li'llâhi mâ ehaze*) “Aldığı Allah’ın malıdır, (*ve lehû mâ a’tâ*) verdiği de Allah’ın verdiği. Yâni veren Allah, alan Allah’tır. Allah kendi verdiği kendisi almıştır. Verdiğini de kendi lütf-u keremiyle vermiştir. (*Ve küllün indehû bi-ecelin müsemmâ*) Ve Allah Teâlâ Hazretleri’nin yanında, katında her şeyin belli

³ Buhârî, “Cenâiz”, 32 (1224); Müslim, “Cenâiz”, 11 (923); *Râmûzu’l-Ehâdîs*, 129/6.

bir zamanı vardır. *Ecel-i müsemmâ*, tayin edilmiş bir zamanı vardır. Her şey müddetlidir. Yâni sınırsız değildir, tayin edilmiş, sınırlandırılmış bir zamanı vardır; başı vardır, sonu vardır, müddeti vardır. (*Fe-mürhâ*) Ona emret, (*fe-litasbir*) kendisini zorlasın, sabretsin; (*ve litahtesib*) sevabını Cenâb-ı Hak'tan bekle-sin!..”

İhtisab ne demek?.. Hesabını, mükâfatını hesaplayacak, bunu Allah bana verir diyecek, sabredecek manasına.

Şimdi bu kaynaklarda var. Buharî’de, Müslim’de, Ebû Dâvud’da, yâni *Sıhah-ı Sitte*’nin, altı mühim kitabın beşinde var. Ahmed b. Hanbel’de de var.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in kızı Zeyneb *radiyallahu anh*’nın kızırarahatsızlanmış. Peygamber Efendimiz mübarek dedesi olduğundan haber göndermiş:

“İşte küçük çocuk ölmek üzere...” diye.

Çok acılı bir durum Peygamber Efendimiz de ona öyle diyor:

“Bu evlâdı veren Allah, alan da Allah... Yâni aldığı Allah’ın kendi varlığıdır, verdiğini kendisinden vermiştir. Her şeyin bir zamanı

vardır, müddeti vardır, bunun da ömrü bu kadarmış, eceli bu kadarmış, vâdesi bu kadarmış, ölecek.”

Kendi torunu, kendisi de çok üzüyor, kızı da çok üzüyor, tabii anne kalbi...

“Ona emret, sabretsin ve mükâfatının Allah’tan geleceğini bilsin, beklesin!” diyor.

Buradan görüyoruz ki; Allah’ın en sevgili kulu Peygamber Efendimiz ama, onun da başına her insanın başına gelen acılı olaylar gelmiş. Torununun vefatını görmüş, kendi evlâdının vefatını görmüş. Cenâb-ı Hakk’a boyun bükmüş, tazarru eylemiş, sabretmiş... Başkalarına da sabrı öneriyor. “Feryâd edin, figan edin, ağıt düzenleyin, mersiye yazın!” demiyor yâni, sabrı tavsiye ediyor. Çünkü böyle acılı zamanlarda sabrettiği zaman Allah çok büyük mükâfat verir.

Küçük çocuklar da öldüğü zaman, mahşer yerinde anne ve babalarına, o susama zamanının çok şiddetli olduğu o acılı zamanda, onlar su ikram edecekler. Başkaları da,

“Şu sudan bize de ver!” dedikleri zaman; “Şişt küçük, o sudan bana da getir, ben de içeyim!” falan diye, benim gözümün önüne öyle geliyor. “Getir!” dedikleri zaman;

“Biz vazifeliyiz, ancak annelerimize, babalarımıza veriyoruz bu suyu; herkese veremiyoruz.” diyecekler.

Yâni o ikram, o çocuğu küçük yaşta ölen kimselere olacak.

Başka bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle müjdeliyor:

مَا مِنْ مُسْلِمَيْنِ يَمُوتُ لَهُمَا ثَلَاثَةٌ مِنَ الْوَلَدِ
إِلَّا أَدْخَلَهُمَا اللَّهُ الْجَنَّةَ بِفَضْلِ رَحْمَتِهِ إِيَّاهُمَا
قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاثْنَانِ قَالَ وَاثْنَانِ
قَالُوا وَوَاحِدٌ؟ قَالَ وَوَاحِدٌ⁴

(*Mâ min müslimeyni yemûtü lehümâ selâsetün mine'l-veledi*) “Bir Müslüman anne babanın üç tane çocuğu vefat eder de sabrederse, (*illâ edhalehüma'llâhu'l-cennete bi-fadli rahmetihî iyyâhümâ*) Allah Teâlâ fadl-u

⁴ Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 16/364 (10622); *Râmûzu'l-Ehâdis*, 380/9.

keremiyle mutlaka onların her birini cennetine koyar.”

(*Kâlû*) Diyorlar ki: (*Yâ Rasûla'llâh, ve'snâni*) Yâ Rasûlallah, iki tane ölse?..”

Demek ki birisinin de iki tane çocuğu ölmüş. “İki tanesi ölmüşse, o da cennete girer mi?..” diye soruyor.

Efendimiz bakıyor; öyle olup olmadığını düşünüyor, Cenâb-ı Hak'tan haberi bekliyor. (*Kâle: Ve'snâni*) “Evet, iki çocuğu ölmüşse, o da girer.” diyor.

(*Kâlû*) Diyorlar ki: (*Ve vâhidün*) “Bir çocuğu ölmüşse, ona sabrederse, o da cennete girer mi?..”

(*Kâle: Ve vâhidün*) “O da girer.” diyor.

Yâni, bunun Allah'ın bir kaderi olduğunu bilen, sabreden cennete giriyor.

Bu hadis-i şerîf bizim acılı kardeşlerimizin, sanıyorum biraz merhem olacaktır acılarına... Zelzeleden dolayı çocuklarını kaybeden ailelere, annelere, babalara bir merhem olacaktır. Her şeyin bir miktarı var, bunun ömrü bu kadar olacakmış. Zaten duvar altında ezilip de ölen, müminse şehit oluyor.

Böyle zelzelede bazı insanların ölmesi, müttakîler için bir ibrettir; vefat eden müminler için rahmettir. Çünkü şehit mertebesiyle ahirete göçmüş oluyor. Kâfirler için de, bir ceza ve azabdır diye, kişinin kişiliğine göre işin durumunun değiştiğini, Peygamber Efendimiz hadis-i şerifte bildiriyor. Böyle şeyler herkesin başına gelebilir. En başta Peygamber Efendimiz'e gelmiş:

أَشَدُّ الْبَلَاءِ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ

(Eşeddü'l-belâyâ ale'l-enbiyâ) “En şiddetli belalar, musibetler, imtihanlar peygamberlere gelmiştir.” Onun için acılı kardeşlerimiz düşünsünler ki:

“Allah’ın en sevgili kulunun da böyle hayatı acılı olaylarla dolu, böyle acılar çekmiş. Ne yapalım, ben de Rabbimin kaderine sabre-deyim!” desin, mükâfatını Allah’tan beklesin, ahirette büyük sevaplar kazansın.

Allah Teâlâ Hazretleri başka elem, keder, acı göstermesin...

Onu da temenni ediyoruz.

c. Meleklerin Salât-ü Selâmı

Bildirmeleri

Gelelim b. Mes'ûd'dan rivâyet edilmiş olan üçüncü hadis-i şerîfe. Bu da demin okuduğum gibi Ahmed b. Hanbel'de, Nesâî'de, İbn Hibbân'da, Taberânî'de, Hakim'de, Ebû Nu-aym'ın *Hilyetü'l-Evliyâ*'sında olan bir hadis-i şerîf. Abdü'r-Rezzâk'ta da varmış. Buyuruyor ki Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Hazretleri:

إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ يُبَلِّغُونِي
مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ⁵

Yâni, ümmetten bir zât, “*Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellem.*” gibi bir salât-ü selam çeşidiyle veyahut “*Es-salâtü ve's-selâmü aleyke yâ Rasûlü'llâh.*” gibi bir salât-ü selam getirirse... Cuma sabahları ne güzel müezzinlerimiz salât-ü selamlar getiriyorlar, salâlar veriyorlar minarelerden, camilerde... Allah selamet versin, ben Fatih Camii'ndeki müezzin kardeşlerimizin

⁵ Nesâî, “Sehv”, 46 (1282); *Râmûzu'l-Ehâdîs*, 129/5.

o salâlarının ne kadar huşû verici, zevk verici olduğunu hatırlıyorum diyâr-ı gurbetten.

O salât-ü selamlar ne oluyor?.. O melekler, gezginci melekler, gezgin melekler, dünyanın her tarafına dolaşan o melekler o salât-ü selamları İstanbul'dan Medine'ye, Avusturalya'dan Medine'ye, İsveç'ten Medine'ye, Amerika'dan Medine'ye, dünyanın her yerinden Peygamber Efendimiz'e getirir, tebliğ ediyorlar.

Peygamber Efendimiz kendisine salât-ü selam getireni ismiyle, babasının ismiyle, bulunduğu memleketle, hemen, ânında öğreniyor, haberdâr oluyor. Tabi, Peygamber Efendimiz kendisine salât-ü selam getirene ne diyecektir, kural ne?.. Birisi selam verirse selamı alınır, karşılığında selam verilir. Peygamber Efendimiz de salât-ü selam getirene karşılık verecek. Sana da selam olsun diyecek. Rasûlullah'ın selam olsun dediği kimse, "Sen de selamete er!" dediği kimse de, dünya ve ahiretin nice hayırlarına erer, nice mükâfatlara kavuşur, iki cihanda selamette, esenlikte olur. Onun için salât-ü selamı çok yapalım Efendimiz'e, özellikle cuma günlerinde...

Hocam Mehmed Zâhid Kotku *rahmetü'llâhi aleyh*, bana Ziyâeddin Hâlid-i Bağdâdî Efendimiz'den naklen, tavsiye olarak demişti ki:

“Her cuma bin defa, ‘*Allâhümme salli alâ şefîinâ Muhammedin ve âlihî ve sellem*’ diye salât-ü selam getir!” diye söylemişti Hocamız Rh.A.

Siz de onları yaparsanız, hem bana, hem Hocamıza, hem Hâlid-i Bağdâdî Efendimiz’e, hem de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’e sevaplar gider; hepimize faydalı bir şey... Söyleyene de sevabı geçer. İnşallah onları söylersiniz.

Bu da sahih bir hadis-i şerif yâni. Peygamber Efendimiz’e salât-ü selamlar anında duyuluyor. Mânevî bir haberleşme şekli. Melekler anında tebliğ ediyorlar. Salât-ü selamı çokça edin!..

d. Riayet Edilmesi Gereken Üç Hürmet

Dördüncü hadis-i şerîf, sevgili izleyiciler ve dinleyiciler! Bu da Ebû Saîd -herhalde el-Hudrî olmalı- Hazretleri’nden, Ebû Nuaym-ı Isfahânî ve Taberânî tarafından rivâyet edilmiş.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyurmuş ki bu rivayette:

إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حُرُمَاتٍ ثَلَاثًا مَنْ حَفِظَهُنَّ حَفِظَ اللَّهُ
لَهُ أَمْرَ دِينِهِ وَدُنْيَاهُ وَمَنْ لَمْ يَحْفَظْهُنَّ لَمْ يَحْفَظِ اللَّهُ
لَهُ شَيْئًا حُرْمَةُ الْإِسْلَامِ وَحُرْمَتِي وَحُرْمَةُ رَحِمِي⁶

Bu hadis-i şerif de oldukça güncel bir konuyu aydınlatıyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyuruyor ki:

(*İnne li'llâhi azze ve celle hurumâtin selâsen*) “Pek Azîz ve Celîl olan, sonsuz derece izzetli ve celâlli olan Cenâb-ı Hakk’ın üç tane hürmeti vardır.” Yâni, bunlara riayet edin, bunlara uyun diye ortaya koyduğu, hürmet gösterilmesi gereken üç konu vardır. (*Men hafizahünne*) “Kim bu hürmetlere riayet ederse, bu hürmetleri etk etmezse, çiğnemezse; (*hafiza'llâhü lehû emra dînihî ve dünyâhu*) dininin ve dünyasının işini Allah onun için hıfzeder.” Yâni hem dinini düzgünleştirir, hem dünyasını, dünyalığını iyi eder, korur. Bu hürmete riayet eden kimselerin hem dinini, hem dünyasını korur. Tabi, dini korunursa çok sevap kazanır,

⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, 3/126 (2881); *Râmûzu'l-Ehâdis*, 129/4.

ahirette büyük ecirlere erer. Dünyasını koruyunca da; dünyada başına kaza, bela, cezâ, azap, ikâb gelmez. Yâni dünyasını da korur. Gemisi Karadeniz’e batmaz, arabası çarpmaz, hasar, zarar, ziyan, kötülük görmez. Allah korur.

(*Ve men lem yahfazhünne*) “Bu hürmetlere kim riayet etmezse, (*lem yahfazi’llâhü lehû şey’en*) onları da Allah korumasına almaz, onların Hiçbir şeyini korumaz.” Yâni dinleri de tehlikeye girer, dünyaları da belalı olur. Dinlerini korumadıkları için ahiretleri de fena olacak demektir.

Nedir bu üç hürmet:

1. (*Hurmetü’l-İslam*) Yâni bir insan İslâm’a saygılı olmalı, İslâm’ın şahsiyetine saldırmamalı! İslâm’ın ahkâmını ezmemeli, tahkir etmemeli! İslâm’a saygılı olmalı!..

İslâm, hürmet edilmeye lâyık, muazzam, muhteşem bir dindir. Ona dil uzatmak, sataşmak, yan bakmak, laf atmak Allah’ın kahrına, gazabına uğramaya sebep olur. Bu bir.

2. (*Ve hurmetî*) “Bana karşı da saygısını takınmalı, sınırı, haddi aşmamalı, saygısızlık yapmamalı!” diyor Peygamber Efendimiz.

Peygamber Efendimiz, bir kere sevillecek insanların en sevilleceği... Çünkü hangi insanı seviyorsan, koy Peygamber Efendimiz'in yanına; güneşin yanında mum ışığı gibi kalır. Yâni seilmek bakımından en güzel sıfatları, Cenâb-ı Hak Efendimiz'e vermiş, onu güzel yaratmış. Ahlakını güzel yaratmış, yüzünü güzel yaratmış, pür nûr yaratmış... Yüzüne bakan kendisine aşık oluyor, sözünü dinleyen aşık oluyor, bir gören bir daha yanından ayrılmıyor. Düşmanları şöyle bir tebessümünden eriyip gidiyor, hizaya geliyor, kendi hatasını anlıyor.

Sahabeden böyle bu durumda olanlar var, biliyoruz:

“İlk önce Peygamber Efendimiz'e çok kızılıyordum, sonra nasıl sevmeye başladım.” diyor.

Böyle yüzü güzel, kendi güzel, adı güzel, her şeyi güzel olan Efendimiz. Onu herkesin zaten mecburen sevmesi lazım! Bu bir zorlamayla, ite kaka yapılacak bir şey değil. Zaten görürse aşık olur. Yâni gülü sevmemek mümkün mü?.. Güzeli sevmemek mümkün mü güzel olduktan sonra?.. Güzellerin en güzeli, insanların en güzeli Peygamber Efendimiz. Elbette, zaten sevecek ve sayacak.

Ayrıca bir de Cenâb-ı Hak onu Habîbullah edinmiş. Allah'ın habîbi, sevgili kulu, en sevgili kulu... Cennetin en yüksek makamı, cennetteki derecelerin, makamların en yükseği Makâm-ı Mahmud'dur. O makamın sahibi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz. Yâni cennetteki en yüksek makamın sahibi. Allah'ın en çok sevdiği kul... Peygamberlerin eşrefi ve serveri; en şerefli ve en büyüğü... Ve bütün peygamberler; Âdem *aleyhisselam*, Mûsâ *aleyhisselam*, İbrâhim *aleyhisselam*, İsâ *aleyhisselam*... Hepsi onun bayrağının altında toplanacaklar. Bu kadar mübarek bir kimse...

Ondan dolayı da insanın ayrıca saygı duyması lazım!.. Yâni bu oyuncak değil, ciddi bir şey, çok ciddi bir şey... Onun için Rasûlullah'a saygının kayıtsız şartsız, sonsuz, ivazsız, garazsız, tam olması lazım!..

Anlayan anlar... Anlamayan ne olur?.. Cenâb-ı Hak onun ne dinini korur, ne dünyasını korur. Mahvolur, yıldırım çarpar. Çünkü, Peygamber Efendimiz'e hakaret edenlerden bazılarını, çölde giderken yıldırım çarpmış. Târihen sabit. Şırak diye bir çarpmış, ölmüş gitmiş.

Yâni, adamın edepsizliğinin derecesine göre yıldırım çarpar.

Birisi Peygamber Efendimiz’e çok ezâ cefâ etmiş, Mekke’deki işkenceli devrede... Peygamber Efendimiz de çok üzölmüş:

“Allah’ın canavarlarından birisini, Cenâb-ı Hak sana musallat etsin!” demiş.

Bu herif bu bedduayı alınca, babası duymuş:

“Eyvah! Benim oğlana yaptığı edepsizlikten dolayı Ebü’l-Kâsım, Muhammed böyle beddua etmiş...” diye korkmuş.

Biliyor, babası da kâfir, kendisi de kâfir, müşrik. Ama Peygamber Efendimiz’in dediğinin olduğunu bildiğı için demiş ki:

Bu herif de arkadaşlarını almış, bir katile halinde Mekke’yi terk etmiş, kaçıyor yâni Peygamber Efendimiz’in bedduası gelmesin diye.

Akşam olmuş, güneş hep tepede durmuyor ki... Akşam olmuş, gece bir yerde yatmışlar. Çölden bir canavar, arslan gelmiş kafilenin arasına, koklamış, koklamış, hepsini dolaşmış... Kimse kıpırdayamıyor, çünkü arslan geldi, korkuyorlar. Koklamış, koklamış, gitmiş, bu Peygamber Efendimiz’in beddua ettiğı kimseyi

parçalamış. Neden?.. Bedduası vardı Peygamber Efendimiz’in... Bazen böyle olur.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz kendisi ekseriyetle beddua etmemiş. Mesela:

“Yâ Rasûlallah, bize çok işkence ediyorlar, işte şunlara beddua et!” demişler.

“Ben bedduacı bir peygamber olarak gelmedim, rahmet peygamberi olarak geldim. Bu size zulmedenler bir zaman gelecek, tövbekâr olacaklar. Onların nesillerinden mümin insanlar türeyecek.” demiş.

Mümkün mertebe beddua etmekten uzak durmuş. Yüzünü kanatmışlar, dişini kırmışlar, ayağını kanatmışlar. Taif’te çoluk çocuk ne kadar kötü bir şekilde muamele etmişler, çıkartmışlar, Efendimiz sabretmiş.

Cebrâil *aleyhisselam* gelmiş:

“Bu kavmi helâk etmek için Allah beni gönderdi...” O demiş:

“Hayır!”

Yâni, Peygamber Efendimiz’e hürmet etmek lazım, oyuncak değil... İslâm dininin kuru-

cusu, ahir zaman peygamberi, Rasûlüllah, Allah'ın elçisi... Yâni sen Amerikan elçisine bir şey yapabilir misin?.. Yapamazsın. Neden?... ABD büyük bir devlet diye. Başka bir elçiliğe de yapamazsın. Yâni elçilikleri polislerimiz koruyor.

Ee, yâni böyle elçilere bir şey yapamazsın da, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e niye saldırıyorsun?.. Olur mu Peygamber Efendimiz'e sevgisizlik saygısızlık?..

“Çöl bilmem nesi...”

Evet, çölden bazen böyle nadîde, emsalsiz güzellikte cevher çıkar. Çöl de olabilir. Çölü de Allah yaratıyor, ormanı da Allah yaratıyor, Türkiye'yi de Allah yaratmış, Arabistan'ı da Allah yaratmış yâni ne var?..

Çöl bedevisi değil bir kere. Peygamber Efendimiz çölün bedevisi değil, Asâletli bir aileden. Çölün kenarına yerleşmiş bir insan ama... Yâni isterse çöl bedevisi olsun... Çöl bedavisinden bir evliya olsa, Allah'ın evliyası olduktan sonra, mübarek bir insan olduktan sonra bedeviliğinin ne mahzuru var?..

İşte bilmem şöyle böyle diyenler çıkıyor, çıkmış. İnançsızlığından veyahut yanlış eğitim

aldığından. Ama iş öyle değil. Bir kere dünyanın en başarılı insanı Peygamber Efendimiz. Hangi insan Rasûlüllah'ın başardığı işi başarmış?.. Avrupalılar itiraf ediyor. Yâni tek başına Peygamber Efendimiz'in cihana getirdiği yenilik ve güzelliklerin, faziletlerin haddi hesabı yok...

Bir cahilî kavmi, yâni kız çocuklarını gömen bir kavmi, birbirlerine saldıran, yağmalayan, esir alan bir kavmi ne hale getirmiş, cihana ne güzel fazilet öğretmiş, edep öğretmiş ki Rasûlüllah Efendimiz'in hadis-i şerifleri yüzlerce, binlerce cilt. Yâni bir insanın ömür boyunca araştırarak okumasını tamamlayamayacağı kadar mücevherât hepsi Rasûlüllah Efendimiz'in sözleri. Her şeyi güzel!..

Öğrettiği her şeyi güzel! Anlayın ki, çöl bedvisine dişlerini fırçalamayı öğretmiş, koltuk altlarında kılları izale etmeyi öğretmiş, tırnaklarını kesmeyi öğretmiş, temizliği öğretmiş, günde beş defa yıkanmayı, haftada bir defa yıkanmayı öğretmiş, iyilik yapmayı öğretmiş, malından fedakârlık yapmayı öğretmiş. Yâni el-insâf!.. Bu kadar güzel şeyleri öğreten bir insanın...

Bunların binde birini yapanın heykelini di-
kiyorlar

Avrupa’da. Heykel dolu... Bu adam ne yapmış?
Bu kasabaya biraz faydası dokunmuş, şuraya
şöyle yapmış diye kütüphaneye resmini asıyor-
lar. İşte bu falanca kimse falan diye, bir hayır
yaptığı zaman. Hayırların en çocuğunu, en bü-
yüğünü, en devamlısını, en genişini asırlar boyu
dünya çapında Rasûlüllah yapmış. Yâni ona dil
uzatmak olur mu?.. Bu ne saygısızlık! Papaz da
dil uzatamaz, haham da dil uzatamaz, inanma-
yan da dil uzatamaz. Yâni işin doğrusu bu.
Saygı göstermek lazım!..

Müslümanlar hangi peygambere dil uzatı-
yor?.. Var mı Müslümanlardan, herhangi bir di-
nin peygamberine dil uzatan?..

Biz Hazret-i İsâ *aleyhisselam*’ı seviyoruz.
Hazret-i Meryem’i, Hazret-i İsâ’nın annesini
seviyoruz. Çocuğumuza Meryem ismini veriyo-
ruz, İsâ ismini veriyoruz. Mûsâ *aleyhisselam*’ı
seviyoruz. Yahudilerin bütün peygamberlerinin
hepsinin ismini koyuyoruz; İshak, Ya’kub, Sü-
leyman, Dâvud... David diyor onlar, biz Davud

diyoruz. Salamon diyorlar, biz Süleyman diyoruz. Abraham diyorlar, biz İbrâhim diyoruz. Biz bütün peygamberleri seviyoruz.

En sağlam noktada olan biziz, çünkü hiç kimsenin aleyhinde bulunmuyoruz. Ama onlar birbirlerinin aleyhinde ve bizim aleyhimizde, bazı peygamberlerin aleyhinde bulunmak talih-sizliğine ve bedbahtlığına uğramışlar. Yahudiler Hazret-i İlsâ *aleyhisselam*'ı saymıyor.

Hristiyanlar ve Yahudiler Peygamber Efendimiz'i kabul etmiyor. Allah'ın sevgili kulunu kabul etmediği için fena oluyor durumları... Ama bizim öyle bir durumumuz yok, biz elhamdülillâh hepsini kabul ediyoruz.

İnsanları toplayacak olan bayrak İslâm bayrağı. İnsanları birbirleriyle birleştirecek, dinlerin mensuplarının toplanacağı nokta neresi?.. İslâm bayrağının altı... Çünkü hiç kimseye kötülük yok, hepsine iyilik yapmış. Ecdadımız da Osmanlı devresinde Ermenilerin kilisesine dokunmamış, Yahudilerin havrasına dokunmamış, Sırların kilisesine dokunmamış...

Geçen gün okudum burada... Sırlar bir kilisede böyle gezdirirken, duvarlardaki azizlerin gözleri oyulmuş, onları gösteriyorlarmış:

“Bak bunları Türkler oydu...” demişler.

Yâ Türk göz mü oyar? Kiliseyi tepeden tırnağa yıkar, biter, yâni yıksa. Sonradan birisi demiş ki:

“Hayır, o azizlerin gözlerini oyanlar, oraları kazıyanlar, Hristiyanlardan şifa umanlardır.” Yâni şifa olacak diye, oradaki resimleri gizlice kazıyıp gözleri oyuyorlarmış.”

Bu böyle isnat edilince, demişler ki:

“Sen Osmanlı taraftarı mısınız?” demişler.

“Yok, Osmanlılara en düşman olması gereken insan benim, çünkü ben Ermeniyim, ama işin doğrusu bu!” demiş.

Osmanlı hiçbir kimseye dokunmamıştır. Çünkü Peygamber Efendimiz, “Mabedlere dokunmayın!” diye emrediyor mücahitlere. Osmanlı dokunmaz, dokunmamıştır.

“Ama, sizler dokundunuz ey gayrimüslimler!.. Sizler İslâm ülkelerinden Müslümanlar çekildikten sonra Müslüman mabedlerini yaktınız, yıktınız; camileri bombaladınız, Müslümanları kestiniz... Biz sizleri kesmedik.

En kuvvetli olduğumuz zaman, Muhteşem Süleyman’ın zamanında bile hiç kesmedik ama,

siz birazcık fırsat bulunca kestiniz ey gayrimüslimler!..

Biz Cenâb-ı Hakk'ın dîvanında vicdânen müsterihiz; siz bakalım hesabı nasıl vereceksiniz, milyonların, katliamların hesaplarını nasıl vereceksiniz?.." dememiz lazım onlara...

Peygamber Efendimiz'e hürmet; aklen, dinen, edeben, her yönden gerekli... Bir de:

3. (*Ve hürmetü rahmî*) "Benim sülâleme, akrabama da hürmet..." diyor Peygamber Efendimiz.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in "*rahmî*" dediği, yâni akrabası, kıyamete kadar devam ediyor. Peygamber Efendimiz'in soyu soppu devam ediyor. Büyük âlimlerin hayatlarını inceliyorsunuz, bakıyorsunuz Peygamber Efendimiz'e hemen bağlı.

Geçen gün merak ettik, İmam Şafii Hazretleri'ni, evlendi mi evlenmedi mi vs. falan diye araştırdık: Kureyş sülâlesinden Peygamber Efendimiz'e bağlanan bir nesebi var. Hepsi öyle... Yâni, incelendiği zaman görülüyor.

Sülâle-i tâhiresi cihana ışıık saçmış ve saçıyor. Binâenaleyh, onlara da saygıyı istiyor Peygamber Efendimiz. Ve zaten sevicecek sayılacak insanlar...

Allah Teâlâ Hazretleri insaf versin... Bir insan bir kimseyi sevdi mi onu her şeyiyle, etrafıyla beraber sever. Saygı ve sevgiyi böyle sürdürmek lazım!..

e. Allah'ın Afiyet Üzere Kıldığı Kullar

Nihayet beşinci hadis-i şerîfe geldik, bu günkü sohbetimizin sonuncu hadis-i şerîfi. Enes *radiyallahu anh*'dan İbnü'n-Neccâr rivayet etmiş. Bu da müjdeli bir hadis-i şerif. Yâni, her zaman iş tek bir şekilde olmuyor.

Cenâb-ı Hak'ın çeşitli şekilde muameleleri de var, bu da onu gösteriyor. Belki de biraz şaşıracaksınız. Temenni ederim ki, Cenâb-ı Hak bizi bunlardan eylesin...

Buyuruyor ki Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz:

إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عِبَادًا يُضْنُ بِهِمْ عَنِ الْبَلَاءِ يُحْيِيهِمْ
فِي عَافِيَةٍ وَيُمِيتُهُمْ فِي عَافِيَةٍ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ
فِي عَافِيَةٍ⁷

(İnne li'llâhi azze ve celle ibâden yudannü
bihim ani'l-belâi, yuhyîhim fî âfiyetin, ve
yümîtühum fî âfiyetin, ve yüdhîlühümü'l-cen-
nete fî âfiyetin.)

Bu güzel müjdeli hadis-i şerifin manası ne:

(İnne li'llâhi azze ve celle ibâden) “Pek
aziz olan, pek celîl olan Allah Teâlâ Hazret-
leri'nin öyle kulları vardır ki, (yudannü bihim
ani'l-belâi) Allah onları belâdan korur, hıfz-ı
himâyesinde tutar. (Yuhyîhim fî âfiyetin) Afi-
yet üzere onları yaşatır, (ve yümîtühum fî âfi-
yetin) ve afiyet üzere ruhlarını alır, vefat etti-
rir. (Ve yüdhîlühümü'l-cennete fî âfiyetin) Afi-
yet üzere de onları cennete sokar.”

Dünyada da, ahirette de afiyet üzere mu-
amele eder. Elem, keder, hüzn, korku çektir-
mez; kahr, bela ile karşılaştırmaz.

⁷ Beyhakî, Şu'abü'l-Îmân, 12/418 (9669); Râmûzu'l-Ehâdîs, 129/1.

Afiyet üzere yaşatır, afiyet üzere öldürür, afiyet üzere cennetine sokar. Bu, hepimizin istediği bir şey...

Cenâb-ı Hak cümlemizi dinde ve dünyada ve ahirette afiyet sahibi eylesin... Böyle afiyet üzere yaşayıp, afiyet üzere ölüp, afiyet üzere cennete girenlerden eylesin, aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!..

es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
21 Cemâziye'l-Âhir 1420 /01 Ekim 1999
İSVEÇ

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

